

Programmabegroting 2018

Versie: 4.0.0.0.0

'Het versterken van het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'.

Vanaf 1 januari 2018 richten wij in overleg met regiogemeenten, aanbieders, cliënten en adviesraden een nieuwe maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning in. Een aanpassing waarmee wij meer maatwerk kunnen verzorgen. Dit naar aanleiding van de zorgen over betaalbaarheid van het in 2015 geïntroduceerde uitvoeringsmodel (het Leids Regio Model) en de juridische onzekerheid over de houdbaarheid van de algemene voorziening binnen dit model

In 2015 hebben meer mensen een Wmo voorziening voor begeleiding en dagbesteding gekregen. Dit komt door een groei van de doelgroep. Mensen blijven langer thuis wonen en een aantal cliënten van de Jeugdhulp zijn overgegaan naar de Wmo. Door het verbinden van het algemeen aanbod van basisvoorzieningen met de bestaande maatwerkvoorzieningen ontstaat een nieuw integraal aanbod waarmee wij de toegenomen vraag naar begeleiding en dagbesteding opvangen.

Maatschappelijke zorg is een overkoepelend begrip voor verschillende beleidsterreinen zoals Maatschappelijke Opvang, Verslavingsbeleid, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz) en Beschermd Wonen. Het doel van Maatschappelijke zorg is het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van mensen met zware, vaak meervoudige problematiek en het ondersteunen en bevorderen van herstel van (psychisch) kwetsbare inwoners. Het gaat om sociale participatie, sociale integratie, eerste levensbehoeften, opvang, toegang tot huisvesting, werk, opleiding, gezondheidszorg, hulpverlening en diensten.

Vanaf 2020 verdwijnt de 'centrumgemeentestructuur' voor Maatschappelijk Opvang, Verslavingsbeleid en Beschermd Wonen. De budgetten worden gedecentraliseerd naar alle lokale gemeenten. Uitgangspunt is *lokaal* wat kan en (*sub*) *regionaal* wat moet. Het beleidskader 'Maatschappelijke Zorg' is ons referentiekader voor de inrichting van decentralisatie van maatschappelijke zorg.

Beleidssterrein 9A Sociale binding en participatie

In 2018 blijft wijkgericht werken ons speerpunt om sociale binding en participatie te bevorderen. Daarnaast wordt de wijkaanpak voortgezet. Wijkbewoners zijn leidend bij het nemen van het initiatief (zij initiëren zelf of denken mee over plannen van gemeente of partners). De gemeente sluit aan bij de vraag (kans of probleem) uit de wijk en pakt dit samen met inwoners en partners op.

Wat gaan we doen in 2018:

- Inzet wijkregisseurs om kansen en uitdagingen uit de wijken integraal op te pakken met o.a. inzet van wijkplannen en gebiedsteams;
- Een bijdrage leveren aan de verdere realisatie van de wijkvisies Zeeheldenbuurt, Meerburg Roomburg en Prinsessenbuurt Hoven;
- Stimuleren van wijkinitiatieven met behulp van de stimuleringsregeling en crowdfundingplatform;
- Implementatie van het uitvoeringsplan Wmo welzijn en ondersteuning 'Het sociaal domein in beweging';
- Het faciliteren van activiteiten die bijdragen aan sociale binding en participatie;
- Uitbreiding van de Piëzo methodiek, een methode gericht op ontwikkeling, perspectief en verbinding tussen mensen;
- Het ondersteunen en waarderen van vrijwilligers;
- Het verder ontwikkelen van ontmoetings- en activiteitsplekken in buurten en wijken voor een multifunctioneel gebruik.

Doelen en prestaties bij 9A Sociale binding en participatie

Doel	Prestatie
9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog	9A1.1 Organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk
	9A1.2 Organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen
	9A1.3 Bevorderen van cliëntbetrokkenheid en participatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning
	9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk

9A1.1 Organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk
 In 2018 werken welzijnsorganisaties samen met inwoners en vrijwilligersorganisaties op wijkniveau aan de versteviging van de samenwerking in persoonlijke en informele netwerken. Het gaat om 'netwerken'. Netwerken waarin iemand steun of hulp kan zoeken.

9A1.2 Organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen

In 2017 heeft de GGD een nieuwe Gezondheidsmonitor opgeleverd. De gezondheidsmonitor geeft inzicht in onder andere eenzaamheid. De gegevens van de GGD zijn voor ons de basis voor het inzetten van de middelen in 2018. Door het gericht in kunnen zetten van onze middelen werken wij aan het voorkomen van sociaal isolement.

9A1.3 Bevorderen van cliëntbetrokkenheid en participatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning
 Betrokkenheid van cliënten en adviesraden bij beleidsontwikkeling heeft onze blijvende aandacht. Wij blijven de adviesraad Wmo en het platform Gehandicapten actief betrekken bij de beleidsvorming binnen het sociaal domein. Plannen op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling in 2018 stellen wij in overleg met cliënten, cliënt-organisaties en adviesraden op.

9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk

Vrijwilligers zijn het bindmiddel van de samenleving in de stad en dragen bij aan de transformatie van het sociaal domein. Passende ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties organiseren we door uitvoering te geven aan de vijf basisfuncties :

1. het vertalen van maatschappelijke ontwikkelingen,
2. het verbinden en makelen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties,
3. het versterken van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties,
4. het bevorderen van vrijwilligerswerk,
5. het verankeren van best practices.

In 2018 zetten we in op nog verdere bekendmaking van de mogelijkheden voor vrijwilligersondersteuning voor alle sectoren (sport, cultuur, bedrijfsleven, zorg, welzijn etc.)

Effectindicatoren bij 9A Sociale binding en participatie

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
Doel 9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog						
9A1.a Schaalscore sociale cohesie (op een schaal van 1 tot 10)	5,8 (2014) 5,7 (2015) 5,9 (2016)	6,0	6,0	6,1	6,1	Veiligheidsmonitor
9A1.b Percentage inwoners dat het eens is met de stelling "Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samen doen"	33% (2014) 32% (2015) 35% (2016)	34%	35%	36%	37%	Veiligheidsmonitor
9A1.c Percentage Leidenaren dat vrijwilligerswerk doet	32% (2013) 32% (2015) 32% (2017)	-	33%	-	35%	Stadsenquête
9A1.d Percentage inwoners dat kan terugvallen op mensen in de buurt als men hulp nodig heeft	67% (2015) 68% (2017)	-	69%	-	71%	Stadsenquête
9A1.e Percentage inwoners - heb ik gedaan of ben ik toe bereid: "het ondersteunen van buurtgenoten die hulp nodig hebben"	48% (2015) 49% (2017)	-	50%	-	52%	Stadsenquête
9A1.f Percentage inwoners dat mantelzorg verleent	20% (2013) 17% (2015) 18% (2017)	-	19%	-	21%	Stadsenquête

Een overzicht van realisatie- en streefwaarden van de indicatoren (ook uit vorige begrotingen) staat op [LeideninCijfers](#).

Beleidssterrein 9B Preventie

Preventie is in alle programma's aan de orde. In dit hoofdstuk ligt de focus op gezondheid. Deze paragraaf benadrukt onze specifieke inzet voor mantelzorg en onze uitvoering van het (lokaal) gezondheidsbeleid.